herpy

ŻÓŁWIE LĄDOWE I WODNE

żółw chiński trójkilowy

Mauremys reevesii

Mauremys reevesii to mały, częściowo wodny żółw z Chin i Korei, z trzema kilami na pancerzu i żółtymi wzorami na szyi. Samce osiągają 10-12 cm długości pancerza, samice zwykle 13-20 cm, a zwierzę może żyć ponad 20 lat. Gatunek jest zagrożony w naturze i dobrze czuje się w filtrowanym akwarium z suchą częścią lądową i ciepłym miejscem do wygrzewania.

Rodzina: Geoemydidae Nazwa angielska: Reeves' Turtle Dawna nazwa: *Chinemys reevesii; Geoclemys reevesii; Emys reevesii*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**10-23 cm** długość całkowita z ogonem
Waga	**200-1 450 g**
Długość życia	**15-20 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Półwodny**
Środowisko	**Mokradła**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**120 × 60 × 65 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**24-29 °C**
Miejsce wygrzewania	**29-35 °C**
Temperatura w nocy	**18-22 °C**
Wilgotność	**50-80%**
Woda	**Akwaterrarium** głębokość 25-40 cm
Temperatura wody	**21-27 °C**
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 2
Pokarm	**Owady, gotowa karma, rośliny, kręgowce i dżdżownice i ślimaki**
Utrzymanie	**Pojedynczo**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**5-8 jaj**
Zniesienia w roku	**1-2**
Inkubacja	**65-90 dni** przy 26-29 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik III**
Załącznik unijny	**Załącznik C**
IUCN	**Zagrożony (EN)**

O gatunku

Mauremys reevesii to mały lub średniej wielkości żółw słodkowodny i najmniejszy gatunek w rodzaju. Pancerz grzbietowy (karapaks) jest brązowy z trzema wyraźnymi kilami, skóra jest ciemnoszara, a na szyi i głowie znajdują się żółte wzory. Tęczówka jest żółta. Wszystkie wymiary w tekście dotyczą długości pancerza.

Samice są wyraźnie większe od samców. Dorosłe samce mierzą około 10 cm i rzadko przekraczają 12 cm, natomiast samice mierzą średnio około 13 cm i mogą osiągnąć 20 cm. Samce ważą około 200 g, samice około 550 g, a duże samice nawet do 1,45 kg. Forma wielkogłowa (nazywana *megalocephala*) może dorastać do około 23 cm i ma uderzająco szeroką głowę z silnymi mięśniami szczęk. Pozycja taksonomiczna tej formy jest niepewna i możliwe, że szeroka głowa wynika z diety bogatej w twardą zdobycz.

Samce z wiekiem stają się czarne. Zaczyna się to najwcześniej około 4. roku życia i rozprzestrzenia od oczu na pazury, skórę, a w końcu na pancerz, tak że żółte wzory i żółta tęczówka znikają. Stare samice również mogą nieco ściemnieć. Płeć można rozpoznać dopiero od około 3. roku życia.

M. reevesii chętnie krzyżuje się z innymi gatunkami z rodziny, nawet daleko spokrewnionymi, a co najmniej jeden "gatunek" opisany na podstawie zwierząt z handlu okazał się hybrydą. Dlatego trzymaj ten gatunek oddzielnie od *Mauremys sinensis*, *Mauremys mutica*, *Mauremys japonica*, *Cuora amboinensis* i innych gatunków z rodziny, i wybieraj zwierzęta o znanym pochodzeniu.

Znane są przypadki życia ponad 20 lat w niewoli, a 10-15 lat to realistyczne minimum przy dobrej opiece. Gatunek jest żywy i ciekawski, ale nie jest zwierzęciem do brania na ręce. W naturze jest zagrożony z powodu utraty siedlisk, polowań (plastron wykorzystywany jest w tradycyjnej medycynie chińskiej), odłowu na potrzeby handlu oraz konkurencji ze strony wypuszczonych *Trachemys scripta*. Gatunek dobrze rozmnaża się w niewoli, dlatego zwierzęta z hodowli są jedynym odpowiedzialnym wyborem.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

Występowanie i środowisko

Mauremys reevesii pierwotnie występuje we wschodnich i środkowych Chinach oraz na Półwyspie Koreańskim. Populacje w Japonii i na Tajwanie uważa się obecnie za wprowadzone w czasach historycznych, istnieje też niewielka populacja w Timorze Wschodnim. Mapa pokazuje tylko pierwotny zasięg w Chinach i Korei.

Krzyżowanie się z gatunkami żyjącymi dziko na obszarach, na które *M. reevesii* została wprowadzona, uważa się za zagrożenie dla gatunków rodzimych.

> **Naturalny zasięg:** Chiny, Korea Południowa i Korea Północna.

ŚRODOWISKO

M. reevesii żyje w wolno płynących lub stojących wodach słodkich o miękkim dnie i bogatej roślinności wodnej: w stawach, na mokradłach, w kanałach, strumieniach i zalanych polach ryżowych. Gatunek jest częściowo wodny i wychodzi z wody, aby wygrzewać się na kamieniach i pniach drzew.

Klimat w obszarze występowania jest umiarkowany do subtropikalnego, z wyraźnymi porami roku. W środkowych Chinach gatunek zapada w spoczynek zimowy od końca października do marca, gdy temperatura nocna spada poniżej 15 °C, w wodzie pod osłoną roślin lub zakopany kilka centymetrów w ziemi. Jest wszystkożerny.

Hodowla

TERRARIUM

Trzymaj zwierzę w akwarium, dużym zbiorniku lub stawie, a nie w zwykłym terrarium. Zbiornik musi mieć długość co najmniej pięciokrotnie większą niż długość pancerza największego osobnika i szerokość równą połowie długości, a część lądowa wlicza się w powierzchnię dna. Wymiary podane w ramce, 120 × 60 × 65 cm, odpowiadają dorosłemu osobnikowi o długości do 23 cm i dają część wodną 80 × 60 cm z 25-40 cm wody oraz część lądową 40 × 60 cm. Te wymiary wystarczą dla pary; trzeci i czwarty żółw wymagają co najmniej 10 % więcej powierzchni dna, a od piątego 20 % więcej. Młode można na początku trzymać w małym akwarium z około 20 litrami wody, ale szybko urządź zbiornik dla dorosłego osobnika.

Głębokość wody musi wynosić co najmniej 1,5 długości pancerza i najwyżej 3 długości pancerza. Gatunek nie jest silnym pływakiem: zbyt głęboka woda jest ryzykiem, a zbyt płytka także, ponieważ żółw, który przewrócił się na grzbiet, musi móc się podnieść.

Część lądowa musi być na tyle duża, by całe zwierzę mogło całkowicie wyjść z wody i wyschnąć. Zbuduj ją jako plażę lub półkę z szorstką rampą i płaskim kamieniem jako miejscem do wygrzewania. Zapewnij kryjówkę pod wodą, w której zwierzę nie może utknąć, i ułóż kamienie i drewno stabilnie. Żywe rośliny zostaną podarte; sztuczne rośliny bez ostrych krawędzi sprawdzają się dobrze. Dno może być gołe albo można użyć żwiru lub piasku tak grubego, by nie dał się połknąć, lub tak drobnego, by przeszedł bez szkody.

Zbiornik musi być zabezpieczony przed ucieczką. Staw na zewnątrz w lecie jest odpowiedni, jeśli jest zamknięty ogrodzeniem wkopanym w ziemię i siatką na górze. Zwierząt nie wolno nigdy wypuszczać do natury.

TEMPERATURA

Woda powinna mieć 21-27 °C, powietrze nad wodą 24-29 °C, a powierzchnia miejsca do wygrzewania 29-35 °C. Ogrzewaj lampą punktową nad miejscem do wygrzewania i mierz cyfrowym termometrem z czujnikiem w wodzie oraz termometrem na podczerwień na miejscu do wygrzewania. Temperatura w akwarium z pokrywą często różni się od temperatury pomieszczenia, więc regularnie ją sprawdzaj.

Grzałka powinna mieć plastikową osłonę i automatyczne wyłączanie. Na noc wyłączaj lampy. Temperatura nocna nie jest udokumentowana; 18-22 °C odpowiada klimatowi umiarkowanemu. W naturze gatunek zapada w spoczynek zimowy, ale zimowanie w niewoli i odpowiednie dla niego temperatury nie są udokumentowane. Długość dnia może podążać za porami roku. Jeśli zwierzę jest ospałe lub nie je, temperatura może być zbyt niska.

Czytaj więcej: Ciepło i temperatura

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wilgotność powietrza nie jest dokładniej udokumentowana; 50-80 % w pomieszczeniu w zupełności wystarczy. Najważniejsze jest, aby część lądowa mogła całkowicie wyschnąć, a woda była czysta. Żółw wydala do wody, więc stosuj wydajny filtr, regularnie podmieniaj część wody i usuwaj resztki pokarmu po karmieniu.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Woda jest miejscem przebywania zwierzęcia i musi być czysta i ciepła. Głębokość wody wynosi 1,5-3 długości pancerza, więc dla dorosłych zwierząt odpowiednie jest 25-40 cm. Temperatura to 21-27 °C.

Żółwie produkują znacznie więcej odpadów niż ryby. Wybierz filtr zewnętrzny przeznaczony na co najmniej dwukrotność objętości wody, filtrujący zarówno mechanicznie, jak i biologicznie. Płucz wkłady filtracyjne w wodzie ze zbiornika, a nie z kranu, i nigdy nie używaj mydła. Wszystkie urządzenia elektryczne przy wodzie podłącz do obwodu z wyłącznikiem różnicowoprądowym.

OŚWIETLENIE I UVB

Lampa grzewcza nad miejscem do wygrzewania jest niezbędna, aby zwierzę mogło całkowicie wyjść z wody i się ogrzać. UVB jest zalecane: gatunek jest aktywny w dzień i dużo się wygrzewa, a UVB pomaga zwierzęciu wytwarzać witaminę D3 i przyswajać wapń. U *M. reevesii* nie wykazano, że UVB jest bezwzględnie konieczne, jeśli dieta zawiera dużo D3, ale świetlówka T5 nad miejscem do wygrzewania to bezpieczne rozwiązanie. Strefa Fergusona nie jest dla tego gatunku udokumentowana; strefa 2 to ostrożne oszacowanie, a indeks UV powinien maleć wraz z odległością od miejsca do wygrzewania, aby zwierzę mogło samo wybierać.

Szkło i plastik zatrzymują UVB, a gęsta siatka zatrzymuje dużą jego część, więc między świetlówką a zwierzęciem nie może nic być. Świetlówki tracą moc i trzeba je regularnie wymieniać. Światło włącza się na 11-13 godzin na dobę. Na zewnątrz słońce zapewnia zarówno ciepło, jak i UV, więc dodatkowe oświetlenie nie jest potrzebne.

Czytaj więcej: Światło i UVB Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ŻYWIENIE

M. reevesii jest wszystkożerna i przyjmuje zarówno pokarm zwierzęcy, jak i roślinny. Żółw je tylko w wodzie, więc wrzucaj pokarm do zbiornika. Gotowy pokarm dla żółwi wodnych zawierający 30-40 % białka, mało tłuszczu, witaminę D i stosunek wapnia do fosforu co najmniej 2:1 pokrywa dużą część diety.

Podawaj też ryby, dżdżownice, karaczany, świerszcze, krewetki i ślimaki wodne z hodowli oraz zieleninę: sałatę, mniszek, koniczynę, gwiazdnicę, rzęsę wodną, hiacynt wodny i pistię. Owoce to okazjonalny przysmak. Młode potrzebują więcej białka i wapnia niż dorosłe i są karmione co drugi dzień, dorosłe rzadziej. Zbyt dużo pokarmu powoduje zbyt szybki wzrost i deformacje pancerza oraz obciąża wodę.

Dodawaj wapń i witaminy w razie potrzeby i dbaj o urozmaiconą dietę, aby nie doszło do niedoboru witaminy A.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

M. reevesii jest aktywna w dzień i żywa. Zwierzę źle znosi branie na ręce ponad to, co konieczne: podnoś je tylko po to, by sprawdzić stan zdrowia lub je przenieść. Podnoś je obiema rękami, trzymając za pancerz, i myj ręce przed i po.

Gatunek nie jest towarzyski, ale można go trzymać z innymi osobnikami tego samego gatunku, jeśli jest dużo miejsca i kryjówek. Obie płci mogą być dominujące lub terytorialne, a w okresie godowym samce gonią samice. Jeśli agresja się utrzymuje, zwierzęta potrzebują więcej miejsca lub trzeba je rozdzielić. Nie trzymaj tego gatunku z innymi gatunkami z rodzaju ze względu na krzyżowanie się.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Płeć można rozpoznać dopiero od około 3. roku życia. Samica jest większa od samca, a samiec ma dłuższy i grubszy ogon, na którym otwór kloaki znajduje się poza krawędzią pancerza. Wiek i wielkość w momencie osiągnięcia dojrzałości płciowej nie są udokumentowane.

GODY I KOPULACJA

Kopulacja odbywa się w wodzie w ciepłej porze roku. Samiec aktywnie zaleca się do samicy i może ją gonić i gryźć, więc zapewnij jej dużo miejsca i kryjówek, a jeśli jest nieustannie goniona, rozdziel zwierzęta. Hybrydy z innymi gatunkami z rodziny są częste, więc jeśli planujesz rozmnażanie, trzymaj razem tylko zwierzęta tego samego gatunku.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Składanie jaj przypada od końca maja do końca lipca, najczęściej o zmierzchu i o świcie. Samica składa zwykle 5-8 jaj w zniesieniu i może złożyć dwa zniesienia w jednym sezonie. Jaja ważą około 7,5 g i mierzą około 36 × 19 mm. Gniazdo jest wykopywane na głębokość około 9 cm w wilgotnej ziemi blisko wody. Zapewnij samicy na części lądowej pojemnik z co najmniej 15 cm wilgotnej ziemi lub piasku, także gdy jest trzymana bez samca, aby nie zatrzymywała jaj.

INKUBACJA

Płeć zależy od temperatury inkubacji: powyżej 30 °C wykluwają się przeważnie samice, poniżej 26 °C przeważnie samce. Najlepsze wyniki wyklucia uzyskuje się w 26-29 °C. W 29 °C inkubacja trwa około 70 dni (63-75), w 26 °C około 85 dni (79-92), a w 23 °C ponad 110 dni. W 32 °C i więcej wykluwa się znacznie mniej jaj, a młode są mniejsze. 29 °C w wermikulicie z wodą w proporcji 1:1,2 wagowo daje najlepsze wyniki wyklucia.

Jaja umieszcza się w wilgotnym wermikulicie i nie mogą leżeć w wodzie. Zbyt suche podłoże nieco wydłuża inkubację i daje młode o nieco węższym pancerzu; poza tym wilgotność ma niewielkie znaczenie.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Młode radzą sobie same od wyklucia. Mierzą około 23-24 mm i ważą około 3,5 g. Zapewnij im wodę o głębokości co najmniej 1,5 długości pancerza, miejsce do wygrzewania, na które łatwo wchodzą, oraz kryjówki. Potrzebują więcej białka niż dorosłe: karm je co drugi dzień gotowym pokarmem dla młodych żółwi, robakami, krewetkami i ślimakami oraz oferuj zieleninę. Rozdzielaj je według wielkości, aby większe nie gryzły mniejszych.

Zdrowie i częste błędy

Żółwie ukrywają chorobę, więc zwracaj uwagę na zmiany. Waż i mierz zwierzę raz w miesiącu i prowadź dziennik masy ciała, apetytu i zachowania.

Objawy choroby: - Spuchnięte lub zapadnięte oczy - Przechylanie się w wodzie lub niezdolność do nurkowania - Otwarty pysk, piana wokół pyska lub bańki z nosa - Nadmierne wygrzewanie się lub odmowa wchodzenia do wody - Odmowa jedzenia - Nierównomierny wzrost, przebarwienia lub rany na skórze i pancerzu

Typowe problemy: zła jakość wody powoduje stany zapalne skóry, pancerza i uszu; brak możliwości całkowitego wyschnięcia powoduje gnicie pancerza; niedobór D3 i wapnia powoduje chorobę kości (MBD) z miękkim, zdeformowanym pancerzem; jednostronna dieta powoduje niedobór witaminy A.

Wszystkie gady mogą być bezobjawowymi nosicielami Salmonella. Myj ręce przed i po kontakcie ze zwierzęciem, wodą i wyposażeniem. Zgłoś się do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę traci na wadze, nie je lub ma spuchnięte oczy.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena Czytaj więcej: Typowe choroby i objawy choroby

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.